

TÁJÉKOZTATÓ A VESZÉLYES ÁRU SZÁLLÍTÁSÁRÓL

- **Miről ismerjük fel az ADR hatálya alá tartozó árut?**

Az áru csomagolásán a következő jelzések közül egy, vagy több található:

jelentése: gyúlékony folyékony anyag

jelentése: maró anyag (lehet légnemű, folyékony, vagy szilárd)

jelentése: környezetre veszélyes anyag

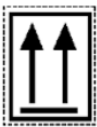
jelentése: „különbéle veszélyes anyagok, és tárgyak”...máshova nem sorolható veszélyek (pl. környezeti veszély, rákkeltő hatás....)

jelentése: gyújtó hatású anyag (más anyagok égését segíti elő)

jelentése: mérgező anyag (lehet szilárd, vagy folyékony) mérgező lehet belélegezve, lenyelve, vagy bőrön keresztül

Álló helyzetet jelző nyíl (orientációs nyíl) Kötelező alkalmazni minden olyan esetben, amikor a csomagoláson belül folyadék található. A veszélyes anyag csomagolását a nyílnak megfelelően szabad csak elhelyezni. (a nyilak mindig felfelé mutatnak)

jelentése: „Korlátozott mennyiségben csomagolt veszélyes áru” kis kiszerelésben, kombinált csomagolásban. A benne levő anyag bármilyen veszélyes tulajdonsággal rendelkezhet!!!! Nem használható ez a jelzés az 5 kg, vagy 5 liter kiszerelést

meghaladó veszélyes áruknál.

„Egyesítő csomagolás- Overpack” Jelentése: A palettán több küldeménydarabot (kanna, doboz...) a könnyebb szállíthatóság érdekében fóliával, pántolással egymáshoz rögzítettek. Minden olyan esetben kötelező ezt a feliratot a csomagoláson kívül elhelyezni, amikor a küldeménydarabok nem egyenként kerülnek feladásra.

A fenti jelzéseken kívül a termék biztonsági adatlapja (MSDS, SDS) 14. pontja is jelzi, ha a termék szállítása, raktározása során különleges szabályokat kell alkalmazni.

• Mit kell tenni a veszélyes áru átvételekor?

- Azonosítjuk a fuvarokmány, és a csomagoláson található jelzések alapján a veszélyes árut. (okmány tartalma, és a csomagolás jelzései összhangban vannak-e)
- Megvizsgáljuk a csomagolás épségét. Szivárgó, kiszóródott, átnedvesedett csomagolású veszélyes áru nem szállítható.

• Hogyan tároljuk a veszélyes árut?

- Ép csomagolású, biztonsággal azonosított veszélyes áru a raktárba kerülhet. Folyékony veszélyes áru csak kármentővel ellátott, talajszinti szakaszon tárolható. Az egymással veszélyesen reagáló anyagok egymástól elkülönítve raktározhatók. (pl. sav a lúgtól, gyúlékony anyag a gyújtó hatásútól) Veszélyes anyagot élelmiszertől, egyéb fogyasztási cikktől is el kell különíteni.
- Veszélyes áruról a veszély szimbólumok nem távolíthatók el. A bárcákat, egyéb ADR-es jelzéseket még kis mértékben sem szabad letakarni. A tárolóhelyen az árut úgy kell elhelyezni, hogy a veszélyes áru jelzései az anyag megmozdítása nélkül láthatóak legyenek.

• Mit kell vizsgálni az áru kiadásakor?

- A csomagolás sértetlen (nem folyik, nem szivárog, nincs kiszóródás, és nem szennyezett veszélyes anyagtól)
- Kötelező jelzések láthatók
  - UN szám
  - ADR bárca (bárcák)
  - Kezelési bárca
- A szállító/ fuvarozó a szállítás során minimum az alábbi feltételeknek kell megfeleljen:
  - ADR vezetői engedély (mentességi szállításnál oktatási igazolás)
  - A jármű rakfelületének megfelelése
  - Kötelező felszerelések megléte
  - Rakományrögzítés
  - Szabályos ADR fuvarokmányt kell kitölteni

• Mit kell tartalmazni a fuvarokmánynak?

- A feladó nevét, címét
- A címzett nevét, címét
- A veszélyes áru helyes szállítási megnevezését (nem a kereskedelmi nevet, hanem az MSDS 14. pontjában található nevet kell feltüntetni)
- A csomagolás módját (hordó, kanna, zsák, kombinált csomagolás....)
- A csomagolás darabszámát
- A veszélyes áru mennyiségét (folyadékok térfogatban, szilárd anyagok tömegben, a mértékegység megadásával)
- Az ADR 1.1.3.6. pont szerinti mentesség alkalmazásakor a szállítási kategóriát is meg kell adni. Többféle veszélyes áru együttes szállítása esetén az anyagokat szállítási kategóriánként összesíteni szükséges.

- **Raklapon/ palettás szállítás esetén speciális teendő:**

- Amennyiben raklapon, ládában, vagy egyéb alkalmas módon többféle árut egymáshoz rögzítünk, akkor a külső csomagoláson fel kell tüntetni az „Egyesítő csomagolás-Overpack” feliratot. A betűk magassága minimum 12mm
- Ha a csomagoláson belül folyékony veszélyes anyag található, akkor az álló helyzetet jelölő nyilakat kell a csomag egymással szemközti két oldalán elhelyezni:
- A belső csomagolásokon található bárcákat, UN számokat kívül meg kell ismételni, amennyiben azok nem láthatók megfelelően.
- A rögzítésnek (pl. fóliázás, pántolás) a küldeménydarabokat egymáshoz, és a raklaphoz képest is elmozdulás-mentessé kell tenni.

Milyen mennyiségű veszélyes áru szállítható egy járművön?

Az ilyen módon jelölt áruból a jármű terhelhetőségéig bármennyi, a következő szabályok betartásával:

- a járművezető ADR oktatási igazolással rendelkezik (a képzést csak tanácsadó tarthatja, az oktatást max. 2 évente meg kell ismételni)
- a veszélyes áru csak dupla csomagolásban lehet (pl. flakonok kartondobozban) A dobozokat le kell ragasztani.
- A csomagokat elmozdulás ellen rögzíteni kell a raktérben.
- Ha nincs más veszélyes áru a járművön, akkor speciális felszerelés nem szükséges.

A veszélyességi bárcákkal jelölt termékek (lásd az elő oldalt) „kis mennyiség” szállítása esetén könnyített feltételekkel szállíthatók.

„Kis mennyiség” meghatározásához a biztonsági adatlap 14. pontját kell megvizsgálni, és az ott látható római szám alapján a következő mennyiségek számítanak „kicsinek”:

II esetén 333 liter (vagy kg)

III esetén 1000 liter (vagy kg)

Ha mindkét kategória van a járművön, akkor a II-es kategória mennyiségét hárommal be kell szorozni, és a III-as kategóriával együtt az így kapott érték nem haladhatja meg az 1000-t.

Amennyiben ezt a mennyiséget nem haladja meg a veszélyes áru mennyisége, akkor a következő szabályokat kell betartani:

- oktatás a járművezetőnek
- rakományrögzítés
- ADR fuvarokmány
- 1 db 2 kg-os ABC porral oltó az autóra

Nagyobb mennyiségek esetén ADR tanácsadót kell alkalmazni.

Oktatást ADR tanácsadó tarthat.

ADR szabálytalanságok esetén a hatóságok a 156/2009-es kormányrendelet 5. sz. melléklete alapján bírságnak. (pl. fuvarokmány hiánya 800.000 Ft, rakományrögzítés hiánya 800.000 Ft)

Bagó Endre ADR tanácsadó, Innoveng 1 Kft

www.adrtanacsadas.hu

adr@adrtanacsadas.hu

30/9 513 865